

UPPDATERING AV NATURVÄRDESINVENTERING, STÄKETFLÄCKEN

Bakgrund

I samband med detaljplanearbete vid Stäketfläcken, Järfälla kommun, gjorde Sweco AB år 2017 en naturvärdesinventering (NVI) av berörda områden. Sedan inventeringen gjordes har en ändring av planområdets avgränsning och i området pågående arbeten gjort att det är oklart vilka av de delområden med naturvärden som identifierades av Sweco som fortfarande är aktuella. Syftet med denna utredning är att klargöra vilka av de tidigare utpekade delområdena som identifierats vid NVI:n som fortfarande ligger inom planområdet och om de tydligt påverkats sedan 2017. Syftet är också att uppdatera en lista på skydds- och kompensationsåtgärder som fanns i den tidigare inventeringen (Sweco AB 2017, s. 30). Nya NVI-bedömningar eller djupare utredning av lämpligheten i föreslagna skydds- och kompensationsåtgärder och/eller framtagande av nya åtgärder ingick inte.

Genomförande

Då GIS-filer inte fanns tillgängliga gjordes nytt GIS-underlag genom att delområdesavgränsningarna från Swecos tidigare inventering ritades av efter deras karta (Sweco AB, s. 9). Avgränsningarna för delområdena kan därmed skilja sig något åt mellan Swecos inventering och den här genomförda, men precisionen bedöms ändå vara tillräcklig för att det inte ska påverka slutsatserna. Det avritade delområdena lades in en karta tillsammans med den nya plangränsen och avgränsningen kontrollerades i fält, liksom om delområdena påverkats. Planområdet besöktes av Måns Svensson den 17 maj 2022.

Resultat

Fyra av de sju delområdena ligger nu helt eller delvis utanför planområdet (se figur 1 på nästa sida). Ytterligare två delområden (2 och 7) ligger på figur 1 till någon del utanför planområdet, men detta kan vara en effekt av osäkerheter i kartunderlaget.

Delområde 1 ligger nu helt utanför planområdet. Det bedöms inte påverkat i nämnvärd grad sedan 2017.

Delområde 2 bedöms ligga i princip helt inom planområdet. Delområdet är ganska kraftigt påverkat av vägbygget strax österut och söderut. Vissa träd i söderkanten kan ha tagits bort och kvarstående träd där har antagligen fått delar av sina rotsystem under den nya vägbanken.

Delområdena 3 och 4 ligger helt utanför det nya planområdet. Båda delområdena är helt förstörda i och med det pågående vägbygget.

Delområde 5 ligger till största delen utanför det nya planområdet. Den del som ligger innanför är trädlös och består av klippt gräsmatta med bredbladiga gräs, maskrosor, ryssgubbe, etc.

Delområde 6 ligger helt inom det nya planområdet och bedöms inte vara påverkat i nämnvärd grad sedan 2017.

Delområde 7 ligger i princip helt inom det nya planområdet och bedöms inte vara påverkat i nämnvärd grad sedan 2017.

Figur 1. Plangräns (röd linje) och uppskattad avgränsning av sju delområden identifierade i tidigare naturvärdesinventering av Sweco AB.

Uppdatering av skyddsåtgärder

De skydds- och kompensationsåtgärder som föreslås i Swecos inventering (s. 30) är allmänt hållna och inte uttryckligen knutna till något visst delområde. I slutet av denna PM finns en uppdaterad lista på skydds- och kompensationsåtgärder. Två av skyddsåtgärderna gällde förslag på ytterligare inventeringar och dessa två har tagits bort från listan. För några av de föreslagna skydds- och kompensationsåtgärderna har texten ändrats och en åtgärd har tagits bort helt. Dessa får en utförligare kommentar nedan. Originalen ges i kursiv stil.

Spara värdefulla träd, framför allt sälj eftersom den blommar tidigt på våren då det saknas andra nektarkällor för bin och fjärilar. Träd utmed strandlinjen och grusiga/sandiga miljöer behöver skyddas tillsammans med områden med rik blomning och skogsdungar med sälj.

I det nya planområdet finns inte längre något delområde med träd längs strandlinjen. Grusiga och sandiga miljöer fanns framförallt i delområdena 3 och 4, som nu ligger utanför planområdet.

Vassområden utmed strandlinjen måste skyddas för fågellivet som exempelvis sävsparv. Viktigt att så långt det är möjligt spara stora och täta buskskikt samt befintliga träddungar där bland annat stare kan hitta skydd, föda och boplatser. Bevara öppna gräsytor som är viktiga för staren födosök.

I det nya planområdet finns inte längre något delområde med träd längs strandlinjen.

Öppna fler miljöer utmed sydsidan av den gamla banvallen genom att ta bort sly och annan vegetation. I anslutning till dessa miljöer kan rikt blommande pollenrestauranger anläggas.

Eftersom dessa miljöer fanns i delområde 3 och 4, vilka dels ligger utanför planområdet och dels är förstörda, tas denna kompensationsåtgärd bort ur listan.

Uppdaterad lista på skydds- och kompensationsåtgärder

En reviderad lista på föreslagna skydds och kompensationsåtgärder listas nedan. Två skyddsåtgärder har fått texten reviderad (markerade med *) och en kompensationsåtgärd har tagits bort, se ovan för diskussion.

Skyddsåtgärder

Särskilt skyddsvärda träd samt hålträd skyddas vid exploatering.

*Spara värdefulla träd, framför allt sälj eftersom den blommar tidigt på våren då det saknas andra nektarkällor för bin och fjärilar.

*Viktigt att så långt det är möjligt spara stora och täta buskskikt samt befintliga träddungar där bland annat stare kan hitta skydd, föda och boplatser. Bevara öppna gräsytor som är viktiga för staren födosök.

Spara äldre träd som blir fina boplatser åt trädhålslevande bin och ger lä åt äggläggande fjärilar.

Skydda områden rika på olika blommor för olika pollinerare.

Kompensationsåtgärder

Faunadepå

Träd som avverkas kan läggas ut som faunadepåer på soliga platser.

Plantering av bärande träd och buskar

Vid nyplantering inom planområdet bör inhemska blommande och bärande träd och buskar planteras.

ordningställande av ängsmark

Skapa ängsmark istället för gräsytor som klipps. Det gynnar olika pollinerare.

Uppsättning av fågelholkar

Uppsättning av artspecifika fågelholkar bland annat för stare och spettar. Holkar för svalor och tornseglare kan med fördel placeras på tillkommande byggnader.

Uppsättning av insektshotell

Biholkar, bibatteri och insektshotell kan uppföras i anslutning till blommande områden som är rika på olika pollinerare.

Referenser

Sweco AB. 2017. Naturvärdesinventering Stäketfläcken, Järfälla kommun.